

ONDERSTEUNINGSPLAN 2022 – 2026

Besluitvormingsjaar: 2022

Werkzame jaren: 2023, 2024, 2025 en 2026

Johan Vermeer

Goedkeuring verleend door de ledenraad van het samenwerkingsverband op 7 december 2022

Besproken in OOGO met betrokken gemeenten op 7 december 2022

Instemming verleend door de Ondersteuningsplanraad op 20 december 2022

Inhoud

1	Richt een samenwerkingsverband in	3
2	Stel een ondersteuningsplan op	4
2.1	Visie, ambities en doelen	4
2.2	Leerlingen	5
2.3	Scholen en schoolbesturen	6
2.4	Ouders	7
2.5	Dekkend aanbod; ons samenhangend geheel aan voorzieningen	7
2.6	Naar steeds inclusiever onderwijs	10
2.7	Beoordeling toelaatbaarheid	11
2.8	Geen onnodige thuiszitters	12
3	Verdeel de financiële middelen	13
4	Regionale samenwerking	15
5	Organiseer het eigen kwaliteitsbeleid	17
6	Actielijnen 2022 – 2026	18
7	Bijlagen bij dit Ondersteuningsplan	19
7.1	Afkortingen	19

De wet Passend Onderwijs geeft aan wat er in iedere regio moet gebeuren om passend onderwijs vorm te geven en uit te voeren:

1. richt een samenwerkingsverband (hierna: swv) in als juridische entiteit,
2. stel een ondersteuningsplan (OP) op leidend tot een dekkend aanbod,
3. verdeel de verkregen rijksmiddelen over de deelnemende scholen conform het OP,
4. werk regionaal samen: voer op overeenstemming gericht overleg met de gemeentes over jeugdplannen en ondersteuningsplan; overleg met ketenpartners over de gewenste ononderbroken ontwikkelingslijn van jongeren,
5. organiseer cyclisch kwaliteitsbeleid om te voldoen aan alle wettelijke eisen.

De maatschappelijke opdracht van passend onderwijs is het meest recent geformuleerd tijdens de stelsevaluatie van eind 2020: we werken aan steeds inclusiever onderwijs en er zijn 25 verbeterpunten benoemd. Dit ondersteuningsplan wil tevens voldoen aan deze maatschappelijke opdracht. Het plan is in 2022 opgesteld, besproken en besloten; het geldt voor 2023 t/m 2026.

1 Richt een samenwerkingsverband in

Vereniging

Om te benadrukken dat passend onderwijs gebaat is bij consensus tussen scholen en besturen met één gezamenlijk gedragen plan hebben we in Zuid-Kennemerland gekozen voor de juridische vorm van een vereniging. Het samenwerkingsverband is binnen de sector aangesloten-lid bij de VO-Raad en wordt vertegenwoordigd door de Sectorraad Samenwerkingsverbanden VO¹.

Bureau

Om daadkrachtig te zijn en geen overbodige overhead te hebben is gekozen voor een klein bureau met een beperkt aantal vaste medewerkers onder leiding van een directeur-bestuurder.

- Er zijn vijf consultants passend onderwijs; zij ondersteunen de scholen in het bieden van passend onderwijs, het arrangeren, en de contacten met het kernteam; daarnaast heeft het swv een klein team in dienst (coördinator en teamondersteuner) voor het integraal bovenschools arrangeren;
- De directeur-bestuurder en het team worden ondersteund door een secretariaatsmedewerker en beleidsmedewerker;
- De overige functies (control, ICT, FG, TVO-commissieleden, projectleiders) worden ingehuurd.

Samenwerking met en tussen scholen

Passend Onderwijs gebeurt in de school en in de klas. De netwerken van onze zorg- en ondersteuningscoördinatoren en trajectbegeleiders vormen de basis van onze regionale organisatie.

Zeggenschap

Er is sprake van een eenhoofdig bestuur. Het mandaat van het bestuur is helder geregeld (bestuursreglement). Voorgenomen besluiten worden besproken met schooldirecties om input vanuit de basis te garanderen. Ledenraad en OPR worden over besluiten en standpunten drie keer per jaar geïnformeerd via de zgn. "Managementinformatie". Het bestuur volgt de code Goed Onderwijsbestuur van de sector.

Medezeggenschap

Het samenwerkingsverband kent een wettelijk verplichte Ondersteuningsplanraad (OPR) en een personeelsmedezeggenschapsraad (pMR) vanuit de medewerkers van het bureau. Ook de medezeggenschap van iedere school krijgt inzicht in de middelen en de besteding van passend onderwijs.

Intern toezicht

Het interne toezicht gebeurt door de Ledenraad; deze raad vervult alle wettelijke interne toezichtstaken binnen de vereniging. De Ledenraad kent een onafhankelijk voorzitter. De Ledenraad werkt vanuit een eigen vastgesteld toezichtkader en volgens de code Goed Onderwijsbestuur van de onderwijssector.

---

¹ [Sectorraad samenwerkingsverbanden voortgezet onderwijs \(vo-raad.nl\)](http://vo-raad.nl)

2 Stel een ondersteuningsplan op

2.1 Visie, ambities en doelen

Onze visie op passend onderwijs is: regulier waar mogelijk; speciaal wanneer dat nodig is en als ouders daarmee instemmen. In Zuid-Kennemerland ondersteunen we leerlingen zoveel mogelijk op hun eigen school. We investeren dus 'aan de voorkant'. Daartoe heeft elke reguliere school een trajectvoorziening ingericht, het hart van passend onderwijs in onze regio. Daarnaast versterken scholen de basisondersteuning waar mogelijk. Voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, zijn er diverse onderwijs-(zorg-)arrangementen beschikbaar. Bij langdurige ziekte, behoefte aan extra materialen of specifieke deskundigheid, is een individueel onderwijsarrangement op maat mogelijk. Heeft de leerling structureel meer ondersteuning nodig, dan hoort plaatsing in het voortgezet speciaal onderwijs tot de mogelijkheden.

Onze ambitie is om iedere leerling een ononderbroken leerlijn te geven: dus geen onnodige thuiszitters en op tijd één van de arrangementen inzetten om de (nog) aanwezige leerlijn vast te houden. Het daartoe vastgestelde doel is om iedere leerling die dat betreft binnen drie maanden een aanbod te kunnen doen. Het hogere doel is om dit juist te voorkomen door inrichting van passend onderwijs in de school en in de klas.

Het is belangrijk in deze visie rekening te houden met de specifieke situatie in onze regio Zuid-Kennemerland. Als het gaat om het funderend onderwijs, dan is het meest in het oog springende kenmerk van onze regio dat in het PO de gemiddelde schoolweging erg laag is (dus gemiddeld genomen hoge sociaal-economische indicatoren voor de bevolking; gemiddeld genomen leidend tot hogere eindadviezen), dat we een regio zijn met veel overadvisering (dus schooladviezen nog hoger dan op grond van eindtoets verwacht mag worden), en dat er daardoor in het voortgezet onderwijs een grote afwijking is ten opzichte van landelijke gemiddeld in de opbouw van onze schoolbevolking richting havo/vwo.

Het samenwerkingsverband heeft de ambitie de komende periode bij te dragen aan kansengelijkheid en aan steeds inclusiever wordend onderwijs. Onze route naar inclusiever onderwijs loopt deze beleidsperiode via het ondersteunen van scholen, ouders en leerlingen in de school en in de arrangementen die gericht zijn op terugkeer naar de eigen school; we vragen school waar mogelijk gebruik te maken van de variawet om de benodigde extra ondersteuning aan leerlingen te bieden. Op deze manier realiseren wij een dekkend aanbod voor alle leerlingen. Uiteraard zijn er in de regio dilemma's rond inclusiviteit en segregatie ten aanzien van het onderwijsaanbod als geheel; dit bespreken de schoolbesturen in het regionale voorzieningenoverleg; dit ondersteuningsplan is daarbij een uitgangspunt. Dit alles wordt geconcretiseerd in hoofdstuk 2.6.

2.2 Leerlingen

Leerlingen (en hun ouders) worden altijd betrokken bij het vormgeven van hun passend onderwijs; ze hebben altijd hoorrecht.

We onderscheiden drie niveaus van ondersteuning: basisondersteuning, extra ondersteuning en gespecialiseerd onderwijs.

Leerlingen

- ✓ worden altijd zelf ook gehoord
- ✓ weten wie op school hun aanspreekpunt is
- ✓ hebben een leer- en ontwikkelrecht
- ✓ worden door hun school altijd verder geholpen (zorgplicht)

a) *Basisondersteuning*

Alle leerlingen ontvangen de basisondersteuning. Er komt een landelijke norm². Kort gezegd bestaat de basisondersteuning uit de normale ondersteuning in de school via vakleerkrachten en de mentor. Op iedere school functioneert een integrale ondersteuningsstructuur, uitgewerkt in het schoolondersteuningsprofiel (SOP) in de schoolgids van iedere school. Iedere school regelt een naadloze overgang van basisondersteuning naar extra ondersteuning voor die leerlingen die dat nodig hebben. Binnen deze structuur is het voor de leerling duidelijk wie het aanspreekpunt is voor extra ondersteuning.

b) *Extra ondersteuning*

Sommige leerlingen hebben extra ondersteuning nodig om een ononderbroken leerlijn te kunnen realiseren. De school stelt in de regel hiertoe een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) op. De extra ondersteuning kan bestaan uit:

1. Trajectvoorziening binnen de school
2. Individueel arrangement, binnen of buiten de school
3. Bovenschools arrangement; zie 'Integraal Arrangeren'; paragraaf 2.4

c) *Gespecialiseerd onderwijs*

Toeleiding naar het voortgezet speciaal onderwijs (vso) via een toelaatbaarheidsverklaring (TLV).

Leerwegondersteuning en/of praktijkonderwijs

Praktijkonderwijs is een schoolsoort waarvan de financiering deels via het swv loopt. De toewijzing van een TLV-PrO is geregeld in bijlage b.

Leerwegondersteuning is een financieringsvorm in het vmbo die in ons samenwerkingsverband plaatsvindt via populatiebesteding. De ondersteuning kan individueel plaats vinden of in de gehele klas.

Schoolverandering

Voor iedere overstappende leerling (PO→VO; VO→VO) stelt de school van herkomst een onderwijskundig rapport (OKR) op. In dit rapport wordt indien van toepassing altijd de extra

---

² De overheid heeft toegezegd in 2023 te komen met een landelijke norm basisondersteuning op de gebieden van dyslexie, hoogbegaafdheid en executieve functies. Tot deze meer gedetailleerde landelijke norm er is, geldt voor onze regio de afgesproken norm voor basisondersteuning uit het vorige Ondersteuningsplan 2020-2024, zie bijlage a.

ondersteuning en gegeven begeleiding opgenomen. Leerling en ouders worden hierbij altijd betrokken; bij voorkeur stemmen zij in; anders geven zij aanvullend de eigen visie.

Eindleeftijd

Het samenwerkingsverband en de deelnemende scholen zijn verantwoordelijk voor de invulling van het leerrecht van alle jongeren tot en met het schooljaar waarin zij 16 jaar zijn geworden. Vanaf 16+ kunnen scholen leerlingen ook begeleiden naar een andere passende uitstroombestemming. Voor jongeren tussen 16 en 18 jaar geldt een gedeelde verantwoordelijkheid samen met andere regionale partners; deze jongeren hebben mogelijk ook recht op plekken in het mbo of buiten het onderwijs. Voor de leeftijd 18+ geldt dat alleen indien een regulier diploma haalbaar is, er een plek is voor de leerling op één van de scholen. Arrangementen zijn dan niet meer mogelijk.

2.3 Scholen en schoolbesturen

Passend Onderwijs

Het swv coördineert het werk en onderling overleg van de zorgcoördinatoren/ondersteuningscoördinatoren en de trajectbegeleiders van iedere school. Passend Onderwijs start in de klas en is in hoge mate afhankelijk van de kwaliteit van iedere docent. Het swv steunt (inhoudelijk en financieel) de professionalisering van docenten en andere betrokken functionarissen. Iedere school heeft een helder schoolondersteuningsprofiel (SOP).

Scholen

- ✓ organiseren een ondersteuningsstructuur
- ✓ informeren leerlingen en ouders via schoolgids
- ✓ roepen indien nodig hulp in van consulent en kernteamleden
- ✓ wijzen ouders op het samenwerkingsverband/oudersteunpunt als school en ouders er samen niet uitkomen

Alle scholen participeren actief in de twee centrale netwerken binnen het swv: het netwerk van zorgcoördinatoren/ondersteuningscoördinatoren en het netwerk van trajectbegeleiders. Het samenwerkingsverband draagt zorg voor een professionaliseringsaanbod voor de deelnemers van deze twee netwerken.

Kernteams

Het samenwerkingsverband werkt nauw samen met de kernpartnerorganisaties: Leerplicht, de GGD en het CJG. De accountmanagers van deze organisaties op iedere school vormen samen het kernteam. Dit team is de eerste ring van zorg binnen de school voor leerlingen die ook buiten de school extra ondersteuning nodig hebben. Al deze zorg is via het kernteam in te zetten.³

---

³ De kernpartnerorganisaties stellen gezamenlijk de werkwijze van de kernteams vast en maken dit bekend aan de scholen.

Zorgplicht

Alle scholen nemen hun zorgplicht serieus. Bij aanmeldingen volgt er altijd een plaatsing! Dat is óf op de eigen school, óf op een andere school binnen het samenwerkingsverband. Dit wordt in onderling overleg geregeld. Ingeschreven leerlingen krijgen altijd onderwijs en begeleiding; bij (dreigende) handelingsverlegenheid gebeurt dit tot er een andere passende plek gevonden is. Ouders (en de leerling zelf) bepalen of de plek passend is.

Besturen

- ✓ nemen de zorgplicht serieus; bij aanmelding, bij vormgeving van passend onderwijs en bij eventuele handelingsverlegenheid
- ✓ gebruiken de middelen voor passend onderwijs en verantwoorden de inzet van de middelen

Terugdringen bureaucratie en administratieve lasten

De begeleiding van leerlingen gebeurt altijd handelingsgericht; hiervan wordt altijd kort, beknopt en zakelijk verslag gedaan. Het samenwerkingsverband zoekt naar de juiste balans tussen goede verslaglegging en onnodige administratieve lasten.

2.4 Ouders

Ouders worden ondersteund op de eigen school; uitgangspunt daarbij is educatief partnerschap. Voor een kleine groep ouders is deze ondersteuning soms onvoldoende. Ouders (en ook de school) kunnen onafhankelijke ondersteuning vragen aan de consulent passend onderwijs. Op de website van het swv vinden ouders informatie over de ondersteuningsvoorzieningen in dit swv en over de onafhankelijke ondersteuningsmogelijkheden. Het swv heeft afspraken met een vaste onafhankelijke mediator; ook kunnen wij advies geven over de inzet van de landelijk onderwijs(zorg)consulenten. School en ouders kunnen ons verzoeken deze persoon in te zetten om te bouwen aan een (herstel van) educatief partnerschap. Ouders hebben instemmingsrecht op de extra ondersteuning die hun kind krijgt; dit is het handelingsdeel van het OPP.

Ouders

- ✓ kunnen met vragen over passend onderwijs op school terecht
- ✓ hebben instemmingsrecht op het handelingsdeel van het OPP
- ✓ kunnen terecht bij het samenwerkingsverband/oudersteunpunt als school en ouders er samen niet uitkomen

2.5 Dekkend aanbod; ons samenhangend geheel aan voorzieningen

Scholen

Zuid-Kennemerland kent een dekkend aanbod aan VO-scholen⁴:

- reguliere scholen in alle schoolsoorten van praktijkonderwijs t/m gymnasium,
- vso-scholen voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften op grond van gedrag:
  - de twee Molenduinlocaties voor arbeidsgerichte uitstroom,
  - VSO Daaf Geluk en de Prof. dr. Gunningschool voor diplomagerichte uitstroom,

⁴ Dit aanbod is uitgebreid te vinden op [Welkom | Brugweb](#).

- vso-scholen voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften op grond van lichamelijke en/of verstandelijke handicap en langdurig ziekte (somatisch):
  - De Schelp en Van Voorthuysen voor zgn. 'zml'-leerlingen,
  - De Parel, Heliomare en De Waterlelie voor mytyl-, tytyl- en EMB-leerlingen.

Het vso in Zuid-Kennemerland is ook onderdeel van het dekkend aanbod van de aangrenzende samenwerkingsverbanden. Bij belangrijke wijzigingen van beleid overleggen schoolbesturen en samenwerkingsverbanden hierover gezamenlijk.

Het samenwerkingsverband werkt ook samen met de VAVO van het Nova College. Voor de leerlingen die daar op een uitbestedingsovereenkomst (UBO) onderwijs volgen is ook een trajectvoorziening ingericht en wordt gewerkt met een warme overdracht.

De scholen in de regio verzorgen ook taalklassen (ISK; Dunamare) en een afdeling Internationaal Georiënteerd VO (IGVO; International School Haarlem (ISH; IRIS). Ook op deze scholen wordt passend onderwijs vormgegeven. Particuliere scholen (zgn. B3-scholen) behoren nadrukkelijk niet tot het samenwerkingsverband en tot het dekkende aanbod.

Aanvullende afspraken met schoolbesturen

De verhouding (taken en verantwoordelijkheden) tussen samenwerkingsverband en schoolbesturen is uitputtend uitgewerkt in de Beleidsevaluatie Passend Onderwijs⁵. Aanvullend zijn de volgende afspraken gemaakt:

- 1 MDO-O bij loting: in de lotingsprocedure is voorzien in het vooruit plaatsen van leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben op hun nieuwe school; dit gebeurt op voordracht van de basisschool. Zo vinden alle overstappers PO – VO een passende plek: iedere leerling met een inschrijving op een basisschool in Zuid-Kennemerland krijgt een inschrijving op een school voor voortgezet onderwijs in onze regio;
- 2 Voor leerlingen zonder extra ondersteuning maken de schoolbesturen onderling afspraken zodat er voor iedere leerling uit Zuid-Kennemerland altijd een school beschikbaar is;
- 3 Schriftelijke aanmeldingen van ouders worden altijd door de school in behandeling genomen. De leerling wordt óf aangenomen óf krijgt te horen op welke school wel plaats is (indien de school vol is) of op welke school wel in de ondersteuningsbehoefte voorzien kan worden. Een aanmelding afwijzen is geen optie.
  - a. Doorzettingskracht: indien een leerling met extra ondersteuningsbehoefte geen school kan vinden, dan hebben de schoolbesturen met elkaar afgesproken dat de stem van de directeur-bestuurder in een plaatsingsgesprek doorslaggevend is en dat er zo dus altijd een plaats ontstaat waar de leerling kan starten en van waaruit passend onderwijs vormgegeven kan gaan worden;
  - b. De schoolbesturen van de vso-scholen hebben onderling afgesproken dat er (in overleg) altijd een vso-school bereid zal zijn een leerling met een TLV uit Zuid-Kennemerland op te nemen.

Deze afspraken worden voor de VO-VO overstap van leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte concreet uitgewerkt en vastgesteld in de "VO – VO Overstap". Informatie over de PO-VO overstap wordt door de regionale onderwijsbesturen in het PO-VO Overleg afgestemd.

Passend onderwijs in de school en in de klas

Op al onze reguliere scholen kunnen leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte terecht. De scholen hebben daartoe een trajectvoorziening ingericht. Deze voorziening is gericht op extra

---

⁵ [Bijlage 2 - Beleidsnota evaluatie passend onderwijs | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl](#); Bijlage 2; p. 74 en verder.

begeleiding van leerlingen, op het versterken van de handelingsbekwaamheid van docenten en op het betrekken van ouders op de gegeven begeleiding. Ook een individueel arrangement behoort tot de mogelijkheden. Indien expertise binnen de school ontbreekt wordt altijd gepoogd om deskundigheid van buiten de school erbij te betrekken.

Integraal arrangeren

Het heeft de voorkeur dat leerlingen de eigen school bezoeken. Dat is echter niet altijd mogelijk. Voor deze leerlingen zijn er onderwijs-zorg-arrangementen (OZA) en zorg-onderwijs-arrangementen (ZOA). Het samenwerkingsverband streeft ernaar een passend aanbod te hebben voor iedereen die niet volledig naar school kan/wil gaan. Voor het ontwikkelen en in stand houden van dit aanbod is de samenwerking met de gemeentes en met jeugdhulp essentieel. Het aanbod bestaat momenteel (is aan ontwikkeling onderhevig) uit:

- drie +VO's; opvangvoorzieningen voor 13 weken om tijdelijk aan andere vaardigheden te werken,
- flexarrangement; fietsende docenten voor structurele thuiszitters om deze situatie te doorbreken,
- leerwerkbedrijf Spaarne Werkt; voor jongeren die toewerken naar beschermt werk met ondersteuning vanuit de jeugdhulp,
- Dagklas Megakids; voor jongeren die door angstgerelateerde problematiek (tijdelijk) niet naar school durven te gaan,
- Maatwerkklassen in het vso: twee doorstroomklassen en de zgn. Op Maat klassen,
- Onderwijstoevoeging⁶; leerlingen met een vrijstelling 5a kunnen een onderwijstoevoeging krijgen. De dagbestedingsorganisaties in de regio werken daartoe samen met de Cluster3-scholen.

Met de gemeentes samen wordt momenteel gewerkt aan:

- School2care klas: voor jongeren die extra begeleiding en structuur ook buiten schooltijd nodig hebben,
- een nog te ontwikkelen arrangement voor jongeren die zwaardere jeugd-GGZ nodig hebben,
- een arrangement voor dubbelbijzondere leerlingen; dat zijn snel-lerenden met een extra ondersteuning die op school vaak uitvallen omdat de leerstof al af is of niet uitdagend genoeg,
- Gentiaan VO; een gecombineerde onderwijs/dagbestedingsvoorziening voor jongeren die emotioneel niet in een groep kunnen functioneren en wel willen leren.

Het svv stelt jaarlijks een overzicht van deze arrangementen op. Dit overzicht wordt besproken in het OOGO.

Er zullen altijd jongeren zijn die tijdelijk één van deze arrangementen nodig hebben. Het doel van de arrangementen is om tijdelijk buiten de school te werken aan het bieden van de benodigde extra ondersteuning aan deze leerlingen. De scholen benutten vóór, tijdens en na het arrangement de mogelijkheden van de variawet om onderschrijving van onderwijstijd voor deze leerlingen mogelijk te maken. Na een arrangement buiten de school is iedere leerling weer terug welkom op de eigen school (tenzij in overeenstemming een andere beter passende plek gevonden is)! Verwijderde leerlingen krijgen via de schoolbesturen eerst een plek op een andere school, voordat zij in een van de arrangementen opgenomen kunnen worden.

In ieder gemeentelijk huisvestingsplan onderwijs wordt ruimte gemaakt om deze onderwijs-zorg-arrangementen ook te kunnen huisvesten.

---

⁶ Dit beleid wordt heroverwogen zodra er nieuwe wetgeving is omtrent het leerrecht van jongeren.

Van vso naar VO

Het samenwerkingsverband streeft naar: 'regulier waar mogelijk'. Vso-scholen hanteren beleid over het begeleiden van leerlingen naar regulier onderwijs en volgen daarbij de kaders van het samenwerkingsverband (zie bijlage) en doen hiervan jaarlijks verslag bij de verantwoording van de middelen. Het beleid van het samenwerkingsverband is deze terugkeer naar regulier te stimuleren in het belang van de jongere.

Actueel

Tijdens de totstandkoming van dit plan is duidelijk geworden dat VSO Daaf Geluk voor leerlingen met aan angst en autisme gerelateerde problematiek nagenoeg vol is. Er is nog slechts zeer beperkt plaats beschikbaar. Voor deze leerlingen zal niet altijd op korte termijn direct een passend aanbod zijn zoals we gewend waren. Er wordt gewerkt aan een oplossing.

Regionaal

Het samenwerkingsverband is verantwoordelijk voor het onderwijsdeel van het dekkende aanbod tot en met het jaar waarin een leerling 16 jaar wordt (leerplichtig is). Daarna is een leerling kwalificatieplichtig en hoeft ook niet altijd naar school te gaan. Het dekkende aanbod vanaf de kwalificatieplichtige leeftijd wordt met gemeentes en mbo ingevuld in het VSV⁷-beleid (het OOGO met het mbo wordt aldus vormgegeven); er is een separate stuurgroep VSV. In deze stuurgroep monitoren de schoolbesturen (VO én mbo) de overstap van vmbo naar mbo. Daar zijn afspraken gemaakt over keuzeondersteuning en het inzetten van jobcoaches. Voor jongeren in kwetsbare posities (vso- en PrO-leerlingen) wordt een sluitend vangnet gecreëerd door uitbreiding van leerwerktrajecten en de beschikbare mbo-leerroutes.

Bovenregionaal

Het streven is leerlingen thuisnabij passend onderwijs te bieden. Een klein deel van het dekkende aanbod zal bovenregionaal tot stand moeten komen. Het samenwerkingsverband maakt daartoe bovenregionale afspraken die prioriteit hebben en bindend zijn. Dit in het belang van de leerlingen en in het belang van de vso-scholen die bovenregionaal opereren.

2.6 Naar steeds inclusiever onderwijs

Met de stelsevaluatie in 2020 is duidelijk aangegeven dat passend onderwijs op weg is naar steeds inclusiever onderwijs. Het is de bedoeling dat steeds meer leerlingen gebruik kunnen maken van regulier onderwijs. Onze visie is beschreven in paragraaf 2.1: we streven ernaar om leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte vaker en langer op de reguliere school te ondersteunen (integraal arrangeren, variawet). De weg daarnaartoe zal ongetwijfeld dilemma's met zich meebrengen; daarover willen in de komende vier jaren het gesprek aangaan met de regionale partners. We maken afspraken over hoe scholen de leerlingen langer op de eigen school kunnen ondersteunen en hoe we daar zicht op houden (monitoring).

De regionale route naar inclusiever onderwijs wordt vormgegeven langs drie pijlers van beleid:

---

⁷ VSV=voortijdig schoolverlaters

- Voor cluster 3 geldt dat we de ingezette lijn van samenwerking met dagbesteding voortzetten. We werken mee aan onderwijstoevoegingen voor leerlingen die anders geen onderwijsaanbod zouden hebben
- We constateren dat een aantal kinderen bij de overgang van PO naar VO niet toe is aan een reguliere setting. Deze leerlingen komen veelal uit de integraal kindcentra (IKC's), maar ook van de reguliere basisscholen. We gaan met de samenwerkingsverbanden PO in de leeftijdsperiode van 10 tot 14 jaar deze doelgroep beter in beeld brengen, zorgen dat ons vso beter aansluit en meer gericht is op terugkeer naar regulier (vervolg)onderwijs.
- We constateren dat uitvallers en thuiszitters vanaf de leeftijd van rond de 15 jaar grote moeite hebben hun schoolcarrière op het vso vorm te geven. Voor hen is het vso lang niet altijd het juiste antwoord. We onderzoeken welke arrangementen van deeltijd- en afstandsonderwijs voor hen mogelijk beter geschikt zijn. Uitgangspunt hierbij is dat de leerling verbonden en ingeschreven blijft bij de eigen reguliere school. Er komt meer inzet om iedere leerling op de eigen school te behouden.

Dit beleid zal in schooljaar 2022-2023 verder uitgewerkt worden in concrete actiepunten.

De landelijke overheid werkt aan een routekaart naar inclusief onderwijs; zodra die beschikbaar is zal de routekaart geïntegreerd worden in ons beleid. Deze routekaart zal ook andere randvoorwaarden voor inclusiever onderwijs benoemen en uitwerken.

2.7 Beoordeling toelaatbaarheid

De wettelijke taak tot afgifte van TLV's (voor praktijkonderwijs én voor vso) wordt uitgevoerd door de onafhankelijke commissie Toewijzen vanuit Onderwijs- en Ondersteuningsbehoeften (TVO). Deze commissie toetst⁸ de aanvraag van school én ouders op volledigheid, navolgbaarheid, en transparantie van het voorafgaande traject. Het samenwerkingsverband blijft uitgaan van MDO-T's (zie werkwijze TVO) waar overeenstemming op de aanvraag bereikt wordt. Advisering aan aanvragende scholen en betrokken leerling en ouders gebeurt door de consulenten passend onderwijs.

In specifieke situaties gelden de volgende aanvullende regels:

- vanaf 16 jaar worden alleen TLV's verstrekt voor diplomagerichte uitstroom; arbeidsgerichte uitstroom gaat op arrangement tot maximaal 18 jaar. Bestaande TLV's kunnen wel gemotiveerd worden verlengd (tot maximaal 21 jaar);
- alle TLV's worden verstrekt in categorie 1 (met uitzondering van mytyl, tytyl en EMB). Indien een leerling een zwaardere ondersteuningsbehoefte heeft, dan wordt dat via arrangementen in samenhang met inzet jeugdhulp, WLZ en zorgverzekering bekostigd (volumebekostiging in overleg met jeugdhulpinkoop en afgestemd met de omringende samenwerkingsverbanden PO en VO);
- TLV's categorie 2 en 3 worden conform landelijke normen afgegeven aan mytyl-, tytyl- en EMB-leerlingen.

Actiepunt: Bij de overstap van VO naar vso is het de wens het vso eerder te betrekken. Dit om een dubbele procedure (TLV-aanvraag en daarna intake/beoordeling) te voorkomen en de zorgplicht

---

⁸ Zie Bijlage b: werkwijze TVO-commissie

duidelijkere inhoud te geven. In de route naar steeds inclusiever onderwijs zal hiertoe een plan van aanpak gemaakt gaan worden.

NB Uiteraard behouden ouders het wettelijk recht de leerling bij een andere vso-school aan te melden.

2.8 Geen onnodige thuiszitters

Huidige situatie

Ja, er zijn thuiszitters. Alle thuiszitters zijn in beeld en één van de kernpartnerorganisaties is bezig een dagprogramma te geven of te ontwikkelen. De norm is dat iedere thuiszitter binnen drie maanden een aanbod heeft van onderwijs en/of zorg in een passende combinatie.

Doorbraakaanpak

De regio zal deze beleidsperiode een doorbraakaanpak ontwikkelen. In 2022 wordt gestart met het Regionaal Expertise Team (RET). Met de gemeentes (inclusief Leerplein, CJG en GGD), zorgaanbieders en de samenwerkingsverbanden zal de werkwijze van de doorbraakaanpak ingevuld gaan worden. Het samenwerkingsverband VO Zuid-Kennemerland is tot en met het jaar waarin jongeren 16 worden de enige betrokken onderwijskoepelorganisatie. Na dat levensjaar zijn jongeren niet meer leerplichtig en staan ook andere vormen van onderwijs (mbo), dagbesteding (na vso) en beschut werk (na PrO en vso) voor hen open. Deze organisaties worden ook in de doorbraakprocedure betrokken.

Vrijstellingen

Invulling van het leerrecht kan ook geschieden met een onderwijsvrijstelling en een onderwijstoevoeging.

3 Verdeel de financiële middelen

De inkomsten van het samenwerkingsverband bestaan uit rechtstreekse middelen van de rijksoverheid vanuit het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (MinOCW). De verdeling van de middelen vindt plaats op besluit van de directeur-bestuurder. Dit besluit heeft goedkeuring van de Ledenraad en instemming van de Ondersteuningsplanraad (OPR).

Criteria verdeling middelen

De verdeling van de financiële middelen gebeurt aan de hand van de volgende criteria:

- Het samenwerkingsverband streeft naar een zo gering mogelijke overhead,
- Uitgaven aan scholen op grond van TLV's hebben prioriteit; het swv ziet dit als eerste verplichting,
- De tweede prioriteit ligt bij de preventieve inzet om zwaardere ondersteuning te voorkomen, inclusief scholing van personeel op de scholen en in het swv,
- De derde prioriteit ligt bij alle overige arrangementen; deze worden onderling gewogen naar gebruik, belang en afstemming met de gemeentes.

Middelen t.b.v. passend onderwijs

Het samenwerkingsverband kent de volgende financiële programma's:

1. Scholing en nascholing; cursusprogramma t.b.v. medewerkers op de scholen
2. Trajectvoorziening; het in stand houden van een trajectvoorziening op iedere reguliere school (inclusief PrO)
3. Leerwegondersteuning⁹; financiering van het wegwerken van leerachterstanden via populatie-bekostiging. Het swv bepaalt een tarief per schooljaar (terwijl de inkomsten voor het swv per boekjaar vastgesteld worden); het tarief wordt zo vastgesteld dat de inkomsten in dit compartiment uiteindelijk ook uitgegeven worden aan de scholen in dit compartiment. Na opting-out besluit het swv zelfstandig welke scholen in aanmerking komen voor deze financiering
4. Arrangementen; individueel of groeps-; individuele arrangementen worden toegekend door de TVO-commissie. Groepsarrangementen (beleidsrijk toewijzen) worden jaarlijks toegekend door de directie in de begrotingscyclus
5. Praktijkonderwijs¹⁰; via toekenning TLV-PrO
6. Voortgezet speciaal onderwijs; via toekenning TLV-vso
7. Projecten; op directiebesluit t.b.v. innovatie, actuele ontwikkeling enz.

Ieder jaar kan binnen ieder compartiment het tarief dan wel het aantal leerlingen worden bijgesteld om de begroting en de uitgaven precies af te stemmen. Op deze manier blijft de reservepositie binnen de landelijke norm¹¹ daarvoor.

Het swv stelt iedere jaar een (meerjaren)schooljaarbegroting op met de toekenningen aan de scholen voor het komende schooljaar. In deze toekenning wordt rekening gehouden met de te verwachten stijging van inkomsten door indexering. Indien tijdens het schooljaar de indexering blijkt af te wijken, kan de toekenning aangepast worden als het beroep op de toegestane reservepositie te groot zal worden.

---

⁹ Er wordt gewacht op de nieuwe landelijke bekostigingsregels voor samenwerkingsverbanden op dit punt; dan zal het beleid aangepast gaan worden.

¹⁰ Idem.

¹¹ Momenteel is de landelijke norm: 3,5% van de bruto inkomsten.

Groeibekostiging

Vanaf 2023 conformeert het swv zich aan de landelijke 'vangnetbepaling' om vso-scholen te compenseren voor een meer dan gemiddelde groei na de teldatum van 1 februari.

Geld volgt leerling

De aangesloten scholen hebben met elkaar afgesproken bij tussentijdse schoolwisselingen de rijksbekostiging naar rato met de leerling mee te geven naar de nieuwe school. Het swv vult aan met het eventuele extra ondersteuningsbudget.

Bestedingsplan bovenmatige reserves

Bij de start van dit ondersteuningsplan functioneert er een separaat bestedingsplan voor de bovenmatige reserves. Die worden conform dit plan afgebouwd.

Verantwoording

Scholen en besturen doen jaarlijks verslag van de inzet van de middelen naar rechtmatigheid en doelmatigheid. Dit kan zowel mondeling als schriftelijk. Alle interne netwerken en overleggen worden benut om de doelmatigheid voortdurend te monitoren. Het swv hanteert een brede definitie van doelmatigheid: alle inzet van middelen gericht op onderwijs, op terugkeer naar onderwijs en/of op een doorgaande ontwikkeling van de leerling/jongere.

4 Regionale samenwerking

Regio

Het samenwerkingsverband functioneert binnen de gemeentes Haarlem, Heemstede, Zandvoort, Bloemendaal en Velsen (NB ook Velsen-Noord aan de andere zijde van het Noordzeekanaal); het omvat ook een gedeelte van de gemeente Haarlemmermeer: de voormalige gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude. Deze regio van dit samenwerkingsverband komt niet overeen met andere regionale indelingen: 1) het samenwerkingsverband passend primair onderwijs omvat dezelfde regio behalve Velsen, dat tot het samenwerkingsverband in de IJmond behoort, en 2) de jeugdhulpinkoopregio, de veiligheidsregio (GGD, Veilig Thuis) en de VSV-regio bestrijken juist alle een groter gebied: Zuid-Kennemerland én de IJmond.

OOGO

De wet passend onderwijs vraagt het samenwerkingsverband OOGO te voeren met de gemeentes over dit Ondersteuningsplan. De jeugdwet (in de zgn. spiegelbepaling¹²) vraagt de gemeentes om met het samenwerkingsverband OOGO te voeren over het gemeentelijke Jeugdplan. Gemeentes en samenwerkingsverband hebben in 2021 gezamenlijk een Jeugdondersteuningsplan vastgesteld; hierin staat de visie op de samenwerking. Tevens is er een uitvoeringsagenda.

Verbinding Onderwijs en Jeugd

Gemeentes en scholen/schoolbesturen via de samenwerkingsverbanden zijn het eens over de inrichting en versterking van deze verbinding en aan het gezamenlijk werken aan de versterking van de verbinding. De uitgangspunten hiertoe zijn in 2021 vastgelegd in het Jeugdondersteuningsplan met als uitgangspunt een organisatie en samenwerking op drie niveaus:

- op operationeel niveau gebeurt dit door het kernteam op iedere school,
- op tactisch niveau gebeurt dit in het Platform Jeugdondersteuningsplan Z-K. Hierin is het management van Leerplein, de GGD, het CJG en de samenwerkingsverbanden vertegenwoordigd, alsmede de beleidsambtenaren Jeugd die het OOGO voorbereiden namens de gemeente,
- op strategisch niveau in het OOGO, het overleg tussen wethouders Jeugd en het bestuur van het samenwerkingsverband.

De gezamenlijk geformuleerde visie in dit plan gaat uit van preventief werken met de zogenaamde kansencirkel. Door te werken aan de inhoudelijke versterking van de verbinding onderwijs en jeugd, wordt er tevens gewerkt aan dan wel de ontschotting van budgetten, dan wel het in overleg bepalen van de grens van de inzet van middelen. Concreet wordt er deze planperiode gewerkt aan volume-inkoop van jeugdhulp in het gespecialiseerd onderwijs en aan de inrichting van onderwijs-zorg-arrangementen en zorg-onderwijs-arrangementen.

---

¹² Jeugdwet, artikel 2.2 het derde lid: 3. *Het plan wordt, voor zover het de afstemming van en effectieve samenwerking met het onderwijs betreft, niet vastgesteld dan nadat over een concept van het plan op overeenstemming gericht overleg heeft plaatsgevonden met het samenwerkingsverband, bedoeld in artikel 18a van de Wet op het primair onderwijs en het samenwerkingsverband, bedoeld in artikel 17a van de Wet op het voortgezet onderwijs. Het overleg met deze samenwerkingsverbanden vindt plaats overeenkomstig een procedure, vastgesteld door het samenwerkingsverband en het college van de gemeente of gemeenten. De procedure bevat een voorziening voor het beslechten van geschillen.*

Kernteams

Alle reguliere scholen hebben een kernteam; iedere school ziet toe op het goed functioneren daarvan. Binnen het kernteam werken jeugdarts en -verpleegkundige, CJG-schoolcoach, leerplichtambtenaar, consulent passend onderwijs en de zorg- of ondersteuningscoördinator van de school nauw samen, t.b.v. leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben waar meerdere van de kernpartnerorganisaties een rol in spelen. Indien de school zorgen heeft om de veiligheid van een leerling wordt de meldcode onderwijs op professionele wijze doorlopen, eventueel leidend tot een melding bij Veilig Thuis¹³.

In een MDO maken kernteamleden afspraken omtrent begeleiding en monitoring van het komende traject; ouders en jongeren worden daartoe altijd gehoord. Ook wordt expliciet afgesproken wie actieverantwoordelijk is en wanneer een volgend MDO eventueel wenselijk is.

Samenwerking doorgaande leerlijnen

De samenwerking met het primair onderwijs in de regio verloopt langs twee lijnen: de twee samenwerkingsverbanden zijn met elkaar gehuisvest in één kantoor en werken nauw samen, en de schoolbesturen PO en VO vergaderen geregeld samen; vanaf 2021 wordt dit gefaciliteerd door de twee samenwerkingsverbanden.

De samenwerking met het mbo krijgt vorm binnen het regionale VSV beleid; het swv is partner in het regionale convenant.

Om het onderwerp 'onderwijs-jeugd' breder in de regio te behartigen participeert de directeur-bestuurder van het swv ook in een aantal andere regionale overleggen rond het onderwijs en de lokale overheid (REA's en LEA's).

Velsen

Door de grensverschillen tussen de samenwerkingsverbanden PO en VO ligt Velsen voor dit swv zowel in Zuid-Kennemerland als in de IJmond. Samen participeren wij in twee OOGO's. Er vindt indien nodig jaarlijks afstemmingsoverleg plaats.

---

¹³ De VO-scholen maken nauwelijks gebruik van de verwijzindex. Afstemming en coördinatie verloopt via de kernteams.

5 Organiseer het eigen kwaliteitsbeleid

Intern toezicht

Als gezegd berust het interne toezicht bij de ledenraad van de vereniging; zie hoofdstuk 1.

Extern Toezicht

Het externe toezicht komt van de Inspectie van het Onderwijs (IvO). Vierjaarlijks krijgt het swv inspectiebezoek. Het verslag daarvan met verbeter- en aandachtspunten is vanzelfsprekend een belangrijke input voor het kwaliteitsbeleid van de komende vier jaar.

Intern kwaliteitsbeleid

De trajectvoorziening op iedere school is de start van vormgeving van passend onderwijs en extra ondersteuning. Dit wordt jaarlijks geëvalueerd door het samenwerkingsverband. De trajectvoorziening is onderdeel van een integrale ondersteuningsstructuur: leraren en mentoren spelen hier een rol in en worden bij het kwaliteitsbeleid betrokken.

Het samenwerkingsverband heeft altijd zicht op individuele thuiszitsituaties. Het aanbod aan arrangementen wordt hier permanent op bijgesteld. Komende beleidsperiode zal met de gemeentes het regionale doorbraakbeleid vorm moeten krijgen. Het aantal thuiszitters zonder passend aanbod is de belangrijkste kwaliteitsindicator die we hanteren.

Het kwaliteitsbeleid is cyclisch vormgegeven. Ieder schooljaar worden speerpunten van beleid en uitvoering benoemd; aan het einde van het schooljaar wordt dit geëvalueerd. Om verantwoording en dialoog vorm te geven worden deze punten jaarlijks besproken met schoolbesturen (Ledenraad), medezeggenschap (OPR), schooldirecties (directieoverleg en de jaarlijkse gesprekken met de scholen) en de professioneel direct betrokkenen (consulenten passend onderwijs, zorgcoördinatoren/ondersteuningscoördinatoren, trajectbegeleiders).

Horizontale verantwoording

De dialoog met externe belanghebbenden gebeurt langs de lijnen van de regionale samenwerking. De dialoog met de gemeentes gebeurt in het OOGO. De dialoog met de kernpartners (GGD, CJG, Leerplicht, Veilig Thuis) gebeurt in de Stuurgroep Kernteams. De dialoog met de overige onderwijspartners gebeurt in PO-VO-overleg en VSV.

Trends en analyse

Jaarlijks wordt 'Het Samenwerkingsverband in cijfers' uitgebracht. Dit document brengt trends in beeld en analyseert waar mogelijk bepaalde leerlingbewegingen. Het is een belangrijke input voor jaarlijkse bijstelling van het beleid.

Klachten en bezwaar

Belanghebbenden kunnen bezwaar maken tegen besluiten van het samenwerkingsverband. Het swv is hiertoe aangesloten bij de landelijke organisatie 'Onderwijsgeschillen'. De adviezen van deze organisatie zullen opgevolgd worden (dit vooruitlopend op wettelijke regelgeving op dit punt).

Klachten over de organisatie en het werk van het samenwerkingsverband kunnen worden ingediend bij de directeur-bestuurder; deze draagt zorg voor een adequate afhandeling.

6 Actielijnen 2022 – 2026

Dit plan eindigt met de in deze planperiode te bereiken verbeteringen.

Actielijnen binnen het swv

- (verder) inrichten oudersteunpunt,
- uitvoering bestedingsplan reserves,
- verder invullen van “integraal arrangeren’ (= dekkend aanbod)”, zowel naar inhoud als naar organisatie,
- opstellen van de regionale routekaart naar inclusiever onderwijs,
- het ontwikkelen van een aanpalend aanbod bij de VSO Daaf Geluk, zodat de VSO Daaf Geluk weer iets in leerlingaantal kan krimpen,
- hoogbegaafdenproject afronden en implementeren,
- actualiseren van de basisondersteuning in 2023 na de eerste landelijke update van de nieuwe landelijke norm (najaar 2022).

Actielijnen uit het jeugdondersteuningsplan

Het verder verbeteren van de verbinding onderwijs-jeugdhulp:

- onderwijs-zorg-arrangementen en zorg-onderwijs-arrangementen in het VO,
- thuiszitters kennen, tellen en volgen (in samenwerking met het Leerplein op basis van het regionale Thuiszitterspact),
- versterken positie kernteams en de inzet van het CJG op de scholen,
- versterken van de onderwijsondersteuning op regulier onderwijs in combinatie met inzet jeugdhulpexpertise (inclusief preventiebeleid met jeugdhulp en jongerenwerk),
- met gemeente vormgeven van doorbraakaanpak.

Deze actielijnen worden jaarlijks in speerpunten en actieplannen uitgewerkt.

7 Bijlagen bij dit Ondersteuningsplan

De volgende bijlagen zijn integraal onderdeel van dit plan:

- a. Basisondersteuning in Zuid-Kennemerland
- b. TVO-Procedure
- c. Integraal Arrangeren
- d. Beleid overplaatsing van vso naar regulier vo
- e. De VO – VO Overstap
- f. Regeling 'Geld volgt leerling' (wordt jaarlijks aangepast)
- g. Het Jeugdondersteuningsplan (overeengekomen in het OOGO; separaat voorgelegd aan Ledenraad en OPR)
- h. Werkwijze Kernteams (nog te ontwikkelen)

7.1 Afkortingen

+VO	(Plus-V.O.) de bovenschoolse voorziening van het samenwerkingsverband, waar leerlingen tijdelijk geplaatst kunnen worden
CJG	Centrum voor Jeugd en Gezin
EMB	ernstig meervoudig beperkte leerlingen
FG	Functionaris Gegevensbescherming
GGZ	Geestelijke Gezondheidszorg
ICT	Informatie- en Communicatietechnologie
ISK	Internationale Schakelklas (voor nieuwkomers vanaf 12 jaar)
ITK	Internationale Taalklas (voor nieuwkomers tot 12 jaar)
LEA	lokale educatieve agenda (van de gemeente en de schoolbesturen)
mbo	middelbaar beroepsonderwijs
MDO	multidisciplinair overleg (MDO-O: overstap; MDO-T: toewijzing)
OCW	Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen
OOGO	Op Overeenstemming Gericht Overleg met gemeenten en mbo
OPR	ondersteuningsplanraad
pMR	personeelsgeleding van de medezeggenschapsraad
PO	primair onderwijs; basisonderwijs
PrO	praktijkonderwijs
REA	Regionale educatieve agenda
swv	samenwerkingsverband
TLV	Toelaatbaarheidsverklaring (tot vso en praktijkonderwijs)
TVO-commissie	commissie voor Toewijzing Vanuit Onderwijs- en ondersteuningsbehoefte
vavo	voortgezet algemeen volwassenenonderwijs
vmbo	voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs (niveaus: basis, kader en theoretisch)
VO	voortgezet onderwijs
vso	voortgezet speciaal onderwijs
VSV	voortijdig schoolverlaten: jongeren die zonder startkwalificatie het onderwijs verlaten
WVO	Wet op het voortgezet onderwijs
Z-K	Zuid-Kennemerland (voor dit swv beslaat de regio de gemeenten Bloemendaal, Haarlem, Heemstede, Velsen en Zandvoort)
ZML	zeer moeilijk lerende kinderen